

SOSIAALISEN
YRITYKSEN / YHTEISÖN
TOIMINNAN
ANALYSOINTI

pesula omaoksa

Tuomas Leinonen
T:mi Pro-Ces

Osuuskunta Omaoksen taloudellisen tuloksen tarkastelu

Tässä analyysissä on tarkasteltu Osuuskunta Omaoksen vuoden 2006 toimintaa ja sen taloudellisuutta yhteiskunnan näkökulmasta.

Perustiedot

Osuuskunta Omaoksa
Lääkärinkuja 3 – 5
04400 Järvenpää

Tutkittu jakso

1.1. – 31.12.2006.

Toiminnan taloudellinen tulos

Tarkastelu on toteutettu yhteiskunnan näkökulmasta siten, että toteutunutta toimintaa on verrattu tilanteeseen jossa toimintaa ei olisi ollut. Tässä analyysissä ei ole huomioitu toiminnan ammatillisen ja sosiaalisen kehittymisen vaikutuksia sosiaalisiin perusteisiin palkattujen henkilöiden elämäntilanteeseen.

Tarkastelu on toteutettu toteutuma – vaihtoehtolaskennan avulla. Tarkastelussa on kolme kohtaa:

Kaavio 1. Yleiskuva, jossa tarkastellaan toimintaa koko julkisen sektorin näkökulmasta.

Kaavio 2. Kunnan ja valtion panostusten suhde.

Kaavio 3. Toteutuneen toiminnan rahoitus.

Toteutumakustannuslaskenta.

Toteutumalaskenta on tehty Osuuskunta Omaoksen vuoden 2006 kirjanpitolietojen perusteella. Kirjanpidosta poiketen analyysissä on tilille 3804 avustuksiksi merkitty oppisopimuskorvaus (1000 €) laskettu mukaan myyntiin (alv 0%). Perusteena tälle on se että korvaus on luonteeltaan vastikkeellinen, eli Omaoksa on saanut korvauksen tehdystä opetus- ja ohjaustyöstä.

Vaihtoehtokustannuslaskenta.

Vaihtoehtolaskennassa on huomioitu henkilöstön tilanne siinä tapauksessa että osuuskuntaa ja sen toimintaa ei olisi ollut. Vaihtoehtolaskennassa on huomioitu seuraavat kustannustekijät:

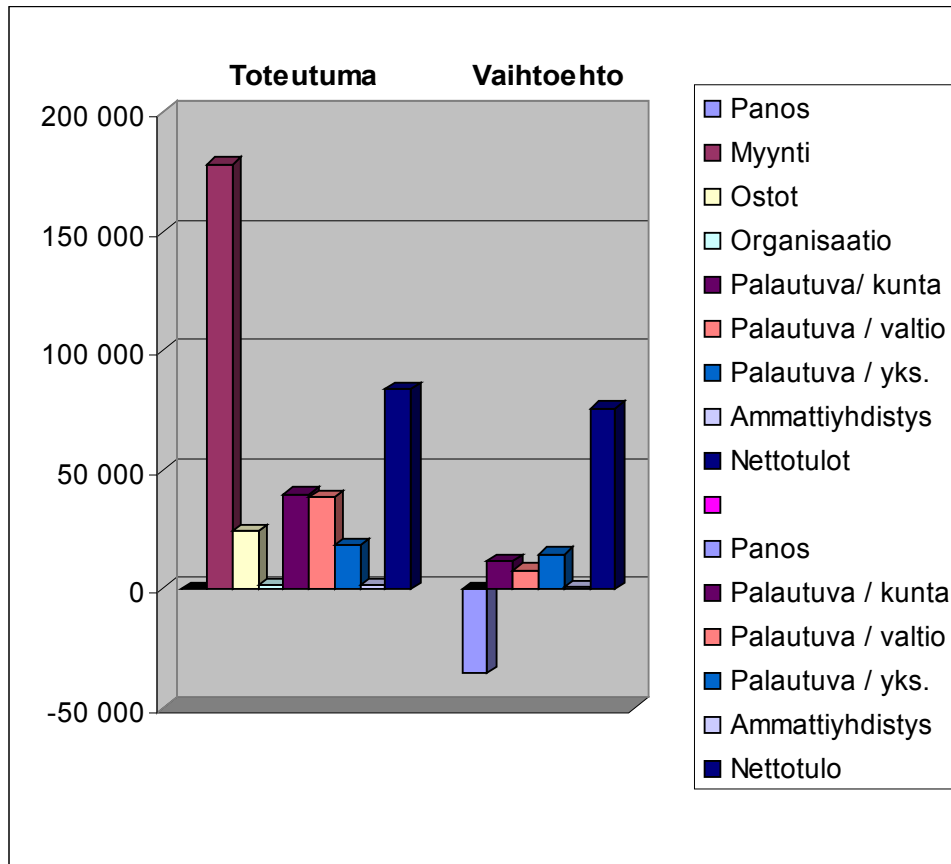
- Pääasiallinen toimeentulo tarkasteluajanjaksolta 1.1 – 31.12.2006.
- Sosiaaliset tulonsiirrot.
- Sosiaalipalvelujen käytön muutos (vähenemä).

Henkilöt

Toimintaan on budjetoitu ja laskennassa huomioitu seuraava henkilöstö:

- Hallinto ja työnjohto 3 hlöä
- Sosiaalisin perusteisiin toiminnassa olleet, yht. 12 hlöä
- Työssä oppimisjaksolla 2 hlöä

Kaavio 1. Yleiskuva

Toteutuma	/ 1000 €	Vaihtoehto	/ 1000 €
Bruttopanوس	0,6	Bruttokustannus	35
Myynti	178		
Yksityissektori	24		
Organisaatio	1,6		
Palautuvat / kunta	40	Palautuvat / kunta	12
Palautuvat / valtio	39	Palautuvat / valtio	8
Palautuva yks (TEL ym.)	18	Palautuva /yks (TEL, ym.)	15
Ammattiyhdistys	1,5	Ammattiyhdistys	0,9
Nettopalkat	84	Nettotulo	76

Nettokustannukset ja lisäpanos	/ 1000 €
Toteutuman mukainen nettokustannus	- 77
Vaihtoehtoinen nettokustannus	16
Toiminnan aiheuttama lisäpanos	- 94

Taloudelliset tulokset.	/ 1000 €
- Nettopalkkojen lisäys	n. 8
- Ostot yksityissektorilta	n. 24
- Eläkekertymä	n. 4

Laskelmassa käytettyjen tunnuslukujen sisällöt.

Toteutumalaskenta

- Bruttokustannukset: Julkisen sektorin (valtio, kunta, muut julkiset rahoittajat), organisaation toimintaan tutkitulla ajanjaksolla, panostama bruttorahamäärä.
- Kokonaisu-myyn-ti: Organisaation em. jaksolla laskuttaman myynnin arvo.
- Yksityissektori: Vapailta markkinoilta ostettujen palvelujen ja tuotteiden arvo.
- Organisaatio: Organisaation käyttöön jäänyt osa kokonaistulovirrasta (poistot + varastonarvon muutos + omaan käyttöön valmistus + varaukset).
- Palautuvat / kunta: Kuntaorganisaatiolle tai kunnan hallitsemille laitoksille organisaation toiminnan kautta veroina ja maksuina palautuva rahamäärä.
- Palautuvat / valtio: Valtiolle em. toiminnasta veroina ja veroluonteisina maksuina palautuva rahamäärä.
- Palautuvat / yksityinen: Eläkevakuuttajille toiminnasta ohjautuva työeläkemaksut ja vakuutusyhtiöille maksetut tapaturma ym. vakuutusmaksut.
- Ammattiyhdistys: Palkoista perittävät Ay-jäsenmaksut.
- Nettopalkat: Työntekijöille organisaation maksamat nettoansiot (nettopalkat + verottomat korvaukset).

Vaihtoehtolaskenta

- Bruttokustannukset: Vaihtoehtoisen tilanteen aiheuttamat välittömät bruttokustannukset yhteiskunnalle.
- Palautuvat / kunta: Vaihtoehtoista kustannuksista kuntasektorille palautuvat rahavirrat.
- Palautuvat / valtio: Vaihtoehtoista kustannuksista valtiolle palautuvat rahavirrat.
- Palautuvat / yksityinen: Eläkevakuuttajille toiminnasta ohjautuva työeläkemaksut ja vakuutusyhtiöille maksetut tapaturma ym. vakuutusmaksut.
- Ammattiyhdistys: Palkoista perittävät Ay-jäsenmaksut ja maksetut ansiosidonnaiset päivärahat.
- Nettotulo: Vaihtoehtoiset nettotulot (pääasialliset toimeentulot + sosiaaliset tulonsiirrot).

Vertailu toteutuman ja vaihtoehtotilanteen välillä

- Toteutunut nettokustannus: Toteutuneet bruttokustannukset yhteiskunnalle – palautumat / kunta – palautumat / valtio.
- Vaihtoehtoinen nettokustannus: Vaihtoehtotilanteen bruttokustannukset – vaihtoehtoiset palautumat / kunta – vaihtoehtoiset palautumat / valtio.
- Toiminnan aiheuttama lisäpanos: Toteutuneen nettokustannuksen ja vaihtoehtoisen nettokustannuksen erotus (voi olla joko + tai – merkinen)

Taloudellinen tulos.

- Nettopalkkojen lisäys: Maksettujen nettopalkkojen ja vaihtoehtoisen nettotulojen erotus.
- Yksityissektorin ostot: Organisaation vapailta markkinoilta tehdyt ostot.
- Organisaation oma käyttö: Poistot kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta + omaan käyttöön valmistus + varastoarvon muutos (+ tai – merkinen) + varaukset.

Toiminnan taloudellinen analyysi.

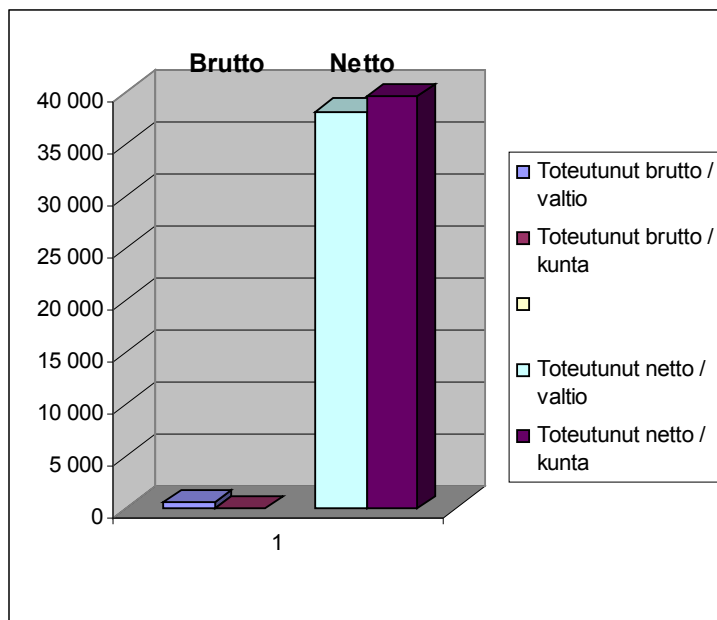
Tarkasteltaessa toteutunutta toimintaa kiinnittyy huomio seuraaviin asioihin. Ensiksi yhteiskunnan toimintaan osoittaman tuen pienuus, käytännössä olemattomuus. Yleisluonteista tukea toimintaa ei ole saatu lainkaan. Tässä suhteessa Osuuskunta Omaoksa toimii täysin kuten mikä tahansa yksityinen yritys. Kun lasketaan mukaan sekä toteutuneet palautuvat erät että yhteiskunnalle vaihtoehtoisessa tilanteessa aiheutuneet nettokustannukset muodostuu taloudellinen tulos yhteiskunnan kannalta seuraavasti.

Toteutuneessa tilanteessa yhteiskunnan (kunta, valtio) saamat palautuvat erät ovat olleet n. 77 000 € suuremmat kuin mitä se toimintaan on osoittanut, eli se on saanut Omaoksan toiminnasta tuloa. Vaihtoehtoisessa tilanteessa yhteiskunnan kustannukset sitä vastoin olisivat olleet n. 16 000 € joten yhteiskunnan nettosäästö toiminnasta on ollut n. 94 000 €.

Tämän säästön lisäksi toiminnalla on ollut seuraavat taloudelliset vaikutukset:

- Nettopalkkoja on maksettu n. 8 000 € enemmän kuin mitä vaihtoehtoiset nettotulot olisivat olleet. Tämä lisäansio kohdistuu sosiaalisiin perusteisiin palkattuihin henkilöihin.
- Yksityissektorilta on ostettu tuotteita ja palveluja n. 24 000 € arvosta. Nämä hankinnat kohdistuvat pääosin oman talousalueen palveluihin.
- Työeläkekertymää on muodostunut n. 4 000 € enemmän kuin vaihtoehtotilanteessa.

Kaavio 2 Kunnan ja valtion panostus

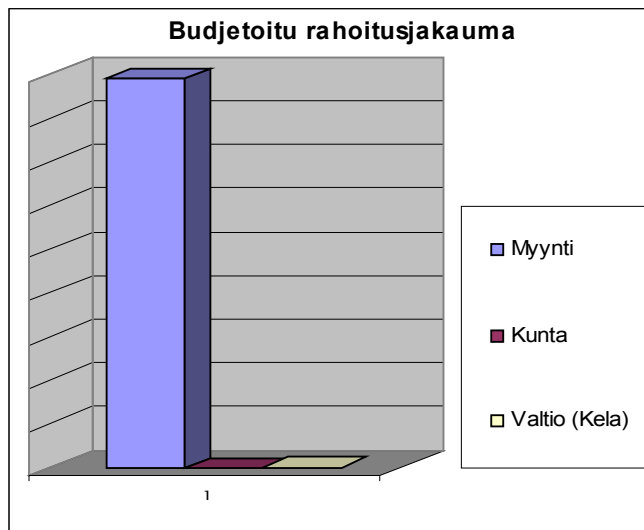
Brutto valtio	560 €
Brutto kunta	0 €

Netto valtio	n. 38 000
Netto kunta	n. 40 000

Kuviosta näkyy kuinka sekä valtio että kunta ovat taloudellisesti hyötyneet Omaoksen toiminnasta. Käytettävissä olleen aineiston perusteella osuuskunta ei ole saanut toimintaansa mitään tukea (valtion panos on Kelan maksama korvaus). Kuitenkin sekä kunta että valtio ovat saaneet palautuvia eriä (verot ja ostot kunnalta) valtio n.38 000 € ja kunta hieman alle 40 000 €. Kunnan Omaoksen toiminnasta saamaa etuutta lisää myös kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat. Kuntouttavassa työtoiminnassa Omaoksalla on ollut henkilöitä joiden työjakson aikainen työmarkkinatuen säästö on kunnalle ollut hieman yli 1500 € joten kunnan saama kokonaishyöty toiminnasta on tarkastelujaksolla ollut n. 41 000 €.

Kaavio 3 Toteutunut rahoitus

Seuraava kaavio havainnollistaa tulorahoituksen jakaumaa eri rahoituslähteiden kesken.

Kuten tästäkin kuvaajasta näkyy, Osuuskunta Omaoksa toimii kuten mikä tahansa vapailla markkinoilla toimiva yritys. Se ei ole saanut toimintaansa julkista tukea, mutta on silti pystynyt työllistämään vajaakuntoisia ja muita vaikeassa työmarkkina-asetmassa olevia henkilöitä.

Kajaanissa 18.5.2007

Tuomas Leinonen

Yhteenveto

Osuuskunta Omaoksa tuottaa toiminnallaan taloudellista etua sekä kunnalle että valtiolle, eli toimii siinä suhteessa kuin mikä tahansa vapailla markkinoilla toimiva yritys. Lisäksi se toiminnallaan myös työllistää vajaakuntoisia ja muita heikossa työmarkkina-asemassa olevia työntekijöitä. Se on myös mahdollistanut työntekijöidensä ammatillisen kehittymisen (oppisopimus) ja siten myös kasvattanut heidän mahdollisuuksiaan työllistyä myös muualle kuin osuuskuntaan. Nämä huomioiden olisi vähintäänkin kohtuullista että myös yhteiskunta omalta osaltaan tukisi osuuskunnan toimintaa. Tämä tuki mahdollistaisi sekä työllistämisyölymin kasvattamisen että myös entistä paremman työaikaisen tuen työllistetyille henkilöille.

Kajaanissa 18.5.2007 Tuomas Leinonen

Vaihtoehtolaskennassa käytetyt laskentaperusteet

Laskentaperusteet liittyvät toteutettuun SYTA-mallin mukaiseen organisaation toiminnan analysointiin. Nämä tiedot ovat vaihtoehtolaskelman laskentaperusteiden tarkastamista varten. Tätä dokumenttia ei tule kopioida analyysin liitteeksi.

Organisaatio

Osuuskunta Omaoksa 1.1-31.12.2006.

Henkilöt

Vaihtoehtolaskennassa on huomioitu kustannukset seuraavasti:

Ryhmä 1 **Hallinto ja työnjohto 3 hlöä 12 kk / hlö**

Pääasiallinen toimeentulo

- Yksityissektori 3 hlöä

Tulonsiirrot

- Ei huomioitu

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

- Ei huomioitu

Ryhmä 2 **Eri syistä vaikeasti työllistyvät 4 hlöä keskimäärin 9 kk / hlö**

Pääasiallinen toimeentulo

- Työmarkkinatuki 4 hlöä

Tulonsiirrot

- Asumistuki 4 hlöä
- Toimeentulotuki 4 hlöä

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

- Ei huomioitu

Ryhmä 3 **Oppisopimus 2 hlöä 12 kk / hlö**

Pääasiallinen toimeentulo

- Eläke (ei huomioitu vaihtoehtolaskennassa)

Tulonsiirrot

- Ei huomioitu

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

- Ei huomioitu

Ryhmä 4 Kuntouttava työ 4 hlöä, yli 500 pv työmarkkinatuella

Pääasiallinen toimeentulo

- 1 hlö 1 kk Työmarkkinatuki
- 1 hlö 4 kk työmarkkinatuki
- 1,5 kk työmarkkinatuki (kesätyö palkalla ??)
- 2 kk työmarkkinatuki

Ei huomioitu vaihtoehtolaskennassa muutoin kuin kunnan työmarkkinatuki osuuden laskennassa.

Tulonsiirrot

- Ei huomioitu

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

- Ei huomioitu

Ryhmä 5 Avotyö 2 hlöä 11,5 kk

Pääasiallinen toimeentulo

- Eläke (pääasiallista toimeentuloa ei huomioida vaihtoehtolaskennassa)

Tulonsiirrot

- Ei huomioitu

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

-

Ryhmä 6 Työssäoppimisjaksoilla 2 hlöä 1 kk/ hlö

Pääasiallinen toimeentulo

- Ei huomioitu

Tulonsiirrot

- Ei huomioitu

Sosiaalipalvelujen lisäkäyttö

- Ei huomioitu